

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑ โทร ๐ ๗๖๖๘ ๕๒๕๓

ที่ กษ ๐๘๑๘.๐๖/ภก.๒๑๕

วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอสรุปทบทวนการเรียนรู้ผ่านสื่อการเรียนการสอนระบบ LDD e-Training รอบที่ ๒
เรียน ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต

ตามที่กรมพัฒนาที่ดิน กำหนดให้ข้าราชการทั่วไป ดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดรายบุคคลด้านการพัฒนาบุคลากร “ระดับความสำเร็จของการพัฒนาความรู้” รอบการประเมินที่ ๒ (๑ เมษายน ๒๕๖๕ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕) ของปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยให้มีการพัฒนาความรู้ ๒ เรื่อง (ผ่านระบบ e-training โดยพัฒนาครบถ้วนตามเงื่อนไขของหลักสูตรอย่างน้อย ๑ เรื่อง) และมีการสรุปทบทวน ๑ เรื่อง ส่งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ภายในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ นั้น

บัดนี้ ข้าพเจ้า นางสาวชนิดาภา ธนะศรีรางกูร ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑ กรมพัฒนาที่ดิน ได้มีการพัฒนาความรู้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (LDD e-Training) จำนวน ๑ เรื่อง ในหลักสูตร “ปฐพีวิทยาพื้นฐาน รุ่น ๒/๒๕๖๕” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอสรุปทบทวนหลักสูตรดังกล่าว ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ชนิดาภา

(นางสาวชนิดาภา ธนะศรีรางกูร)
นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

- ทบ.

๒๑ กค. ๖๕

สรุปบทเรียนการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (LDD e-Training)

หลักสูตร ปฐพีวิทยาพื้นฐาน รุ่นที่ ๒/๒๕๖๕

ปฐพีวิทยาพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่ทำให้เข้าใจถึงการดูแลรักษาทรัพยากรดิน เพื่อให้มีการใช้ พัฒนาและอนุรักษ์อย่างเหมาะสมให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และส่งเสริมให้เกษตรกรประสบความสำเร็จในการเพาะปลูก ช่วยลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยหลักสูตรปฐพีวิทยาพื้นฐานมีทั้งหมด ๔ บทเรียน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

บทที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของดิน

ดิน หมายถึง วัสดุธรรมชาติที่เกิดจากการผุพังสลายตัวของหินและแร่ กับอินทรีย์วัตถุที่ได้จากการย่อยสลายซากพืชซากสัตว์ ผสมคลุกเคล้าจนเป็นเนื้อเดียวกัน มีลักษณะร่วน เกิดขึ้นปกคลุมผิวดิน โดยดินมีองค์ประกอบ ๔ ส่วน ประกอบด้วย อินทรีย์วัตถุ ๕%, อินทรีย์วัตถุ ๕%, น้ำ ๒๕% และอากาศ ๒๕% ลักษณะสมบัติของดินและพัฒนาการของดินถูกควบคุมด้วยปัจจัยแวดล้อม ๕ ประการ ได้แก่ สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดดิน สิ่งมีชีวิต และเวลา ทั้งนี้ปัจจัยทั้ง ๕ จะเกิดขึ้นพร้อมกัน มีอิทธิพลเข้มข้นไม่เท่ากัน ดินจึงแตกต่างกัน นอกจากนี้ดินยังเป็นปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อ พืช (เป็นที่ยึดเกาะของรากพืช, แหล่งธาตุอาหาร, แหล่งน้ำและอากาศ), สัตว์ (เป็นแหล่งอาหาร, ห่วงโซ่อาหาร และที่อยู่อาศัยและระบบนิเวศ) และมนุษย์ (แหล่งปัจจัย ๔, แหล่งกักเก็บน้ำ, แหล่งผลิตงานชีวมวล, ฐานรากสิ่งปลูกสร้าง ฯลฯ)

บทที่ ๒ สมบัติของดิน

สมบัติของดิน ๔ ด้านหลัก ได้แก่ สมบัติทางกายภาพ ทางเคมี ทางแร่ และทางชีวภาพ รวมกันเป็นลักษณะเฉพาะของดินแต่ละบริเวณ มนุษย์ศึกษาสมบัติของดินเพื่อเลือกใช้ วางแผนการผลิตทางการเกษตร ปรับปรุงบำรุงดิน และอนุรักษ์ดินเพื่อความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. สมบัติทางกายภาพของดิน เป็นสมบัติที่สามารถสังเกตได้จากลักษณะภายนอก เกี่ยวข้องกับสถานะพฤติกรรม การเคลื่อนย้ายของสารและพลังงานในดิน โดยสมบัติที่สำคัญทางกายภาพ ได้แก่ เนื้อดิน โครงสร้างดิน และสีดิน โดยเนื้อดินและโครงสร้างดินมีผลต่อสมบัติทางกายภาพอื่นๆ โดยเฉพาะความสามารถในการอุ้มน้ำ การถ่ายเทอากาศ ความหนาแน่น และความแข็งของดิน ในขณะที่สีดินจะเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมการเกิดดินแร่ และชนิดของวัตถุกำเนิดดิน

๒. สมบัติทางเคมีของดิน เป็นสมบัติที่เกี่ยวกับการเกิดปฏิกิริยาเคมีและองค์ประกอบทางเคมี เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบลักษณะ และการดูดซับและแลกเปลี่ยนแร่ธาตุ ได้แก่ ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ความสามารถในการแลกเปลี่ยนประจุบวก และปริมาณธาตุอาหารพืช โดยสมบัติทางเคมีของดินเกี่ยวข้องโดยตรงกับธาตุอาหารพืช ทั้งปริมาณ สถานะความเป็นประโยชน์ และการสำรองไว้ในดิน ซึ่งเชื่อมโยงกับระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน และศักยภาพในการผลิต

๓. สมบัติทางแร่ของดิน เป็นลักษณะเฉพาะตัวของแร่ที่สามารถมองเห็น สัมผัส และทดสอบ โดยใช้เครื่องมือได้ ได้แก่ รูปลักษณ์ ความแข็ง สี สีมงละเอียด ความวาว การให้แสงผ่าน และความหนาแน่น

๔. สมบัติทางชีวภาพของดิน พิจารณาจากสิ่งมีชีวิตทั้งพืช (กักเก็บพลังงานแสงอาทิตย์ มาสร้างเป็นสารอินทรีย์ โดยผ่านกระบวนการสังเคราะห์แสง) สัตว์ (การขุดคุ้ยเพื่อหาอาหาร หรือเป็นที่อยู่อาศัย รวมถึงการกักตุนชิ้นส่วนของราก หรือเศษซากต่างๆ) และจุลินทรีย์ (การย่อยสลายอินทรีย์วัตถุ และการแปรสภาพสารอินทรีย์และอนินทรีย์)

บทที่ ๓ ทรัพยากรดินของประเทศไทย

๑. ทรัพยากรดินภาคใต้ : ลักษณะภูมิประเทศ ชายฝั่งทะเลเป็นแนวยาวทั้งสองด้าน ตอนกลางมีเทือกเขาสูง ๓ แนว พื้นที่ลาดเอียงจากตอนกลางไปสู่ชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน สามารถจำแนกดิน ปัญหาที่เกิดตามสภาพธรรมชาติ ได้เป็น ๕ ประเภทดังนี้ ๑) ดินตื้น ๕.๒๒% ๒) ดินเค็มชายทะเล ๔.๔% ๓) ดินเปรี้ยวจัด ๑๘% ๔) ดินทรายจัด ๑๘% และ ๕) ดินอินทรีย์ ๐.๗๘%

๒. ทรัพยากรดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือและชายฝั่งทะเลตะวันออก : ลักษณะภูมิประเทศ ตอนบน เป็นเทือกเขาสูง เนินเขาเตี้ยสลับที่ราบแคบๆ ตอนกลางเป็นเทือกเขาสูงสลับกับที่ราบขนานไปกับแม่น้ำลำธาร และพื้นที่ลอนลาด ตอนล่างเป็นพื้นที่ลอนลาดสลับกับที่ราบเป็นแนวแคบๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล ที่ราบ ชายฝั่งทะเล ประกอบด้วยพื้นที่สันทราย ชะวากทะเล และลาทูน สามารถจำแนกดินปัญหาที่เกิดตามสภาพ ธรรมชาติ ได้เป็น ๔ ประเภทดังนี้ ๑) ดินตื้น ๒๘.๘๓% ๒) ดินเปรี้ยวจัด ๘.๒๖% ๓) ดินทรายจัด ๔.๖๔% และ ๔) ดินเค็มชายทะเล ๐.๗๖%

๓. ทรัพยากรดินภาคเหนือและที่สูงตอนกลาง : ลักษณะภูมิประเทศ สภาพโดยทั่วไปเป็น เทือกเขาสูงสลับกับที่ราบระหว่างเขา หรือที่ราบบริเวณสองฝั่งแม่น้ำสายใหญ่ และที่ราบระหว่างหุบเขา สถานภาพทรัพยากรดินปัญหา ได้แก่ ดินตื้น ๑๑.๔๓% และดินทรายจัด ๔.๖๔%

๔. ทรัพยากรดินภาคกลาง : ลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำ สายอื่นๆ บริเวณขอบที่ราบเป็นที่ราบแคบๆ สลับเนินลูกเตี้ยๆ และมีเทือกเขาสูงทางตะวันตก สถานภาพ ทรัพยากรดินปัญหา ได้แก่ ๑) ดินตื้น ๗.๖๓% ๒) ดินเปรี้ยวจัด ๗.๓๕% ๓) ดินทราย ๒.๓๒% และ ๔) ดินเค็ม ทะเล ๐.๖๔%

๕. ทรัพยากรดินภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ลักษณะภูมิประเทศ เป็นที่ราบสูงเกิดจากการยก ตัวของแผ่นดิน ๒ ด้าน คือ ด้านตะวันตก และด้านใต้ของภาค ทำให้มีความลาดเอียงไปทางตะวันออก มีลักษณะ คล้ายกระทะ สถานภาพทรัพยากรดินปัญหา ได้แก่ ๑) ดินตื้น ๑๔.๗๗% ๒) ดินทรายจัด ๘.๑๘% และ ๓) ดิน เค็มบก ๒.๐๗%

บทที่ ๔ ใช้งานแอปพลิเคชัน LDD On Farm Land Use Planning

LDD On Farm Land Use Planning เป็นแอปพลิเคชันที่ผู้ใช้งานสามารถตรวจสอบตำแหน่งพื้นที่ ที่ต้องการเพาะปลูก

- ระบบจะแสดงข้อมูลประจำแปลง เช่น ข้อมูลดิน ความเหมาะสมในการปลูกดิน ข้อมูลแหล่งน้ำ ข้อมูลการใช้ที่ดิน และข้อมูลภูมิอากาศปัจจุบัน ณ ตำแหน่งที่ตั้งของแปลง โดยเกษตรกรสามารถวางแผนและ บริหารจัดการข้อมูลแปลงได้โดยผ่านระบบออนไลน์ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเกี่ยว
- ระบบจะคำนวณต้นทุนการผลิตและคาดการณ์ผลผลิตการเพาะปลูกในพื้นที่จริง หรือต้องการ ปรับเปลี่ยนพืชเป็นชนิดอื่นๆ ได้เพื่อให้เหมาะสมกับชุดดิน
- ระบบจะสรุปข้อมูลให้เกษตรกรเป็นรายแปลง พร้อมทั้งมี QR Code เพื่อสแกนเข้าดูได้อย่างรวดเร็ว

ผู้สรุปบทเรียน

นางสาวชนิดาภา ธนะศรีราษฎร์

นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑๑ (สพด.ภูเก็ต)

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางสาวชนิดาภา ธนะศรีราษฎร์

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

(LDD e-Training)

หลักสูตร ปฐพีวิทยาพื้นฐาน

รุ่นที่ ๒/๒๕๖๕ : พฤษภาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๕

(นางสาวกัญญาภรณ์ โสเจยยะ)
รองอธิบดีด้านบริหาร

กรมพัฒนาที่ดิน

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ให้เพื่อแสดงว่า

นางสาวชนิตาภา ณะศรีราษฎร์

ได้ผ่านการพัฒนาทางไกลด้วยระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(LDD e-Training)

หลักสูตร การใช้ผลวิเคราะห์ดินเพื่องานพัฒนาที่ดิน

รุ่นที่ ๒/๒๕๖๕ : พฤษภาคม ๒๕๖๕ - กันยายน ๒๕๖๕

(นางสาวภัทราภรณ์ โสเจยยะ)
รองอธิบดีชำนาญการ